

e-ΕΚΦΡΑΣΗ- ΕΚΘΕΣΗ
ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ για ΤΑ ΝΕΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ
ΠΑΝΕΛΛΑΔΙΚΕΣ εξετάσεις Γ' λυκείου ΕΠΑ.Λ.

ΜΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΚΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

ΠΑΡΑΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗ

Τα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης παίζουν σημαντικό ρόλο στις μέρες μας, γιατί μπορούν να επηρεάζουν εύκολα την κοινή γνώμη και να την ενημερώνουν για όλες τις εξελίξεις σε διάφορους τομείς. Η **σωστή** ενημέρωση που παρέχουν, αναπτύσσει την κριτική ικανότητα των ατόμων και τα βοηθούν να κατανοήσουν σε βάθος τα προβλήματα που απασχολούν σήμερα τις κοινωνίες, καθιστώντας τα ενεργά μέλη που πασχίζουν όχι μόνο για το προσωπικό τους καλό αλλά για το συμφέρον όλων. Δυστυχώς, τα Μ.Μ.Ε. κάποιες φορές γίνονται όργανα προβολής κάποιων συγκεκριμένων προσωπικών απόψεων μετατρέποντας την πληροφόρηση σε παραπληροφόρηση, δηλαδή σε σκόπιμη διάδοση ψεύτικων ειδήσεων, με στόχο την καθοδήγηση της κοινής γνώμης σε μια ορισμένη κατεύθυνση για την εξυπηρέτηση ιδιοτελών συμφερόντων.

Οι λόγοι για τους οποίους οι περισσότεροι **δέκτες** παρασύρονται από την παραπληροφόρηση είναι κυρίως κοινωνικοί. Η αδιαφορία και η παθητικοποίηση του σύγχρονου ανθρώπου, ο οποίος ζει σ' έναν πολιτισμό της ευκολίας, αποτελούν έναν κοινωνικό λόγο που οδηγεί στην παραπληροφόρηση, γιατί ο άνθρωπος δεν νοιάζεται να ψάξει για να βρει μια **αντικειμενική** πληροφόρηση αλλά δέχεται άκριτα ό,τι πληροφόρηση του παρέχεται. Έτσι, δεν μπορεί να διακρίνει την πραγματική πληροφόρηση από την παραπληροφόρηση και συχνά τις ταυτίζει.

Η έλλειψη ολοκληρωμένης παιδείας αποτελεί έναν λόγο που τα άτομα παρασύρονται από την παραπληροφόρηση, γιατί δεν μπορούν να αποτελέσουν κατάλληλους δέκτες των Μ.Μ.Ε. και μ' αυτό τον τρόπο υιοθετούν και δέχονται αβασάνιστα ό,τι τους παρέχεται ως πληροφόρηση. Συνεπώς, η παραπληροφόρηση έχει αρκετές **συνέπειες**, που είναι επιβλαβείς, για το άτομο και την κοινωνία. Οι πολλαπλές και αντικρουόμενες πληροφορίες, σε συνδυασμό με την ταχύτητα της διάδοσής τους, δεν αφήνουν περιθώρια στο σύγχρονο δέκτη να τις αποκωδικοποιήσει σωστά, καθιστώντας, έτσι, αδύνατη την διαμόρφωση σαφούς άποψης σχετικά με τα κοινωνικά και πολιτικά δρώμενα.

Στο σημείο αυτό έγκειται η συμβολή και η προσφορά του σχολείου. Το σχολείο μπορεί να αποτελέσει παράγοντα για την καταπολέμηση της παραπληροφόρησης από τα άτομα, διότι από μικρή ηλικία αναπτύσσεται η κριτική τους σκέψη και απολαμβάνουν μια ευρύτερη πνευματική καλλιέργεια, η οποία θα τους εξοπλίσει με τα απαραίτητα κριτήρια επιλογής της πραγματικής και αντικειμενικής είδησης. Ακόμη, το σχολείο βοηθά τα άτομα να ασκούν έναν αυτοέλεγχο, μια αυτοκριτική ώστε να μην

e-ΕΚΦΡΑΣΗ- ΕΚΘΕΣΗ

συγκατατίθενται στην παραπληροφόρηση, αλλά να είναι κυρίαρχα της σκέψης και των πράξεών τους.

Συμπερασματικά, η αντικειμενική ενημέρωση αποτελεί το θεμέλιο της δημοκρατίας, την **αφετηρία** κάθε εξέλιξης των καιρών. Αντίθετα, η παραπληροφόρηση θέτει την κοινή γνώμη στο περιθώριο των εξελίξεων. Όμως, για να επιτελεί θετικό ρόλο, η πληροφόρηση, θα πρέπει να έχει σεβασμό στον δέκτη καθώς και τα Μ.Μ.Ε. να είναι ανεξάρτητα από κάθε πολιτική σκοπιμότητα.

(Διασκευασμένο κείμενο που δημοσιεύτηκε στην τοπική εφημερίδα της Καβάλας «Χρονόμετρο» το Σάββατο 21 Ιανουαρίου 2006 στην στήλη «Με την ματιά ενός φοιτητή», στην οποία γράφει ο Ηρακλής Λαμπαδαρίου).

http://lamiraklis.blogspot.com/2006/05/blog-post_114684713571860170.html

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

A.1. Να γραφεί η περίληψη του παραπάνω κειμένου σε 80-100 λέξεις.
(10 μονάδες)

A.2. Να χαρακτηρίσετε τις προτάσεις ως σωστές ή λανθασμένες (ΣΩΣΤΟ-ΛΑΘΟΣ).
– Τα Μ.Μ.Ε δεν παραπληροφρούν.
– Ο δέκτης δεν αποκωδικοποιεί το πλήθος των πληροφοριών.
– Το σχολείο εθίζει το άτομο στην παραπληροφόρηση.
– Η αντικειμενική ενημέρωση θεμελιώνει τη δημοκρατία.
– Η πληροφόρηση και τα Μ.Μ.Ε. Πρέπει να είναι ανεξάρτητα από κάθε πολιτική σκοπιμότητα.
(5 μονάδες)

B.1. «Τα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης παίζουν σημαντικό ρόλο στις μέρες μας, γιατί μπορούν να επηρεάζουν εύκολα την κοινή γνώμη και να την ενημερώνουν για όλες τις εξελίξεις σε διάφορους τομείς»: να μετατραπεί η ενεργητική σύνταξη σε παθητική,όπου αυτό είναι δυνατό.
(5 μονάδες)

B.2. Να γράψετε τα αντώνυμα των επιτονισμένων λέξεων του κειμένου.
(5 μονάδες)

B.3. Να βρεθεί και να αναλυθεί η δομή της δεύτερης παραγράφου.
(5 μονάδες)

Γ. Σε ένα άρθρο 200-250 λέξεων,να προτείνετε τρόπους με τους οποίους το σχολείο και η οικογένεια θα βοηθήσουν το νέο να αντιμετωπίσει με κριτική σκέψη τις πληροφορίες που μεταδίδονται από τα Μ.Μ.Ε και να αντισταθούν στην παραπληροφόρηση.
(20 μονάδες)

ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΚΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

ΙΟΥΛΙΟΣ Καίσαρ

ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ Αυτοκράτωρ

«ΤΟΝ ΑΥΓΟΥΣΤΟ ΔΕΝ υπάρχουν ειδήσεις...»
«Ποιος το 'πε αυτό;»
«Ο Εκο...»
«Και τον Ιούλιο...;»
«Ελάχιστες... μια και προηγείται του Αυγούστου...»
«Το είπε ο ίδιος;»
«Συνάγεται...»
«Τον Ιούλιο και τον Αύγουστο δεν συνεχίζεται η ζωή;»
«Ασφαλώς. »
«Δεν υπάρχουν συμβάντα, γεγονότα;»
«Υπάρχουν, αλλά δεν συνυπολογίζονται...»
«Επομένως, οι ειδήσεις έχουν προστιθέμενη συναισθηματική αξία ..;»
«Ναι. γιατί οι ειδήσεις υπάρχουν μόνον εφόσον υπάρχει δέκτης...»
«Θες να πεις ότι, και τον Ιανουάριο ακόμα, αν δεν υπήρχαν δέκτες, δεν θα υπήρχαν ειδήσεις;»
«Μάλλον...»
«Μήπως οι ειδήσεις κατασκευάζονται;»
«Η παρουσίαση και μόνο εμπεριέχει αναγκαστικώς και την κατασκευή.»
«Οι ειδήσεις δεν είναι τα νέα;»
«Μόνο με την έννοια των παλιών που επαναλαμβάνονται...
Κάθε δελτίο ειδήσεων εμπεριέχει κάτι που έχει συμβεί και στο παρελθόν, και τώρα επανεμφανίζεται...»
«Και σε τι χρησιμεύουν;»
«Προσφέρουν τη θαλπωρή της επανάληψης...
τη σιγουριά ότι μπορούμε ν' αντέξουμε ό,τι έχουν υποστεί,
δεν ακούσει άλλοι πριν από μας...»
«Άρα, τι είναι ειδήσεις;»
«Όλα όσα θέλουμε ν' ακούσουμε...»

Γιάννης Ευσταθιάδης «Tragicomedia», εκδόσεις OPERA

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

A.1. «ΤΟΝ ΑΥΤΟΥΣΤΟ ΔΕΝ υπάρχουν ειδήσεις...» : Ποια άποψη θέλει να υποστηρίξει ο συγγραφέας και ξεκινά έτσι το κείμενο;

(15 μονάδες)

B.1. Ο συγγραφέας κάνει έντονη χρήση των σημείων στίξης. Να επισημάνετε δύο από αυτά και να πείτε τι προσφέρουν στο κείμενο.

(10 μονάδες)

B.2. Το κείμενο αναπτύσσεται σε διαλογική μορφή. Τι προσφέρει αυτό στον αναγνώστη.

(5 μονάδες)

Γ. Να γράψετε ένα μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου σε έναν φίλο σας που ζει στο εξωτερικό και να του μιλήσετε για την παραπληροφόρηση και τις ψευδείς ειδήσεις που μεταδίδονται από την τηλεόραση. Το e-mail σας να μην ξεπερνά τις 150 λέξεις.

(20 μονάδες)